

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ IM. ADAMA NARUSZEWICZA
W JANOWIE PODLASKIM

*Dziecko chce być dobre.
Jeśli nie umie – naucz,
jeśli nie wie – wytłumacz,
jeśli nie może – pomóż.*
Janusz Korczak

Spis treści:

1.	PODSTAWA PRAWNA	3
2.	WSTĘP.....	5
3.	SPECYFIKA SZKOŁY	7
4.	MISJA SZKOŁY	8
5.	SYLWETKA ABSOLWENTA.....	9
6.	PODMIOTY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH.....	10
	Dyrektor Szkoły.....	10
	Rada Pedagogiczna.....	11
	Nauczyciele.....	11
	Wychowawcy klas	12
	Zespół Wychowawców.....	13
	Pedagog szkolny	14
	Rodzice	14
	Samorząd Uczniowski.....	15
7.	DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO I WSKAZANIE KIERUNKÓW DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH	16
8.	CELE I ZADANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY NA ROK SZKOLNY 2021/2022	21
9.	PRIORYTETY PRACY WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEJ.....	27
10.	HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH	28
11.	ŚWIĘTA I UROCZYSTOŚCI SZKOLNE	35
	Tradycje szkoły	35
	Ceremoniał szkoły	35
	Symbole narodowe	36
	Symbole szkolne.....	36
12.	EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO	38
13.	ZAŁĄCZNIKI	40
14.	POSTANOWIENIA KOŃCOWE	41

1. PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
- „Wytoczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Zespołu Szkół Im. Adama Naruszewicza w Janowie Podlaskim
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jednolity.: Dz.U. z 2020r. poz. 1280)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (Dz. U. z 2008r. Nr 180 poz. 1108)

- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2002r. Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami).

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

2. WSTĘP

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół im. Adama Naruszewicza W Janowie Podlaskim opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2020/21,

- wniosków i analiz (wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Nadrzędnym celem Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem jest także kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Dyrektor, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

3. SPECYFIKA SZKOŁY

W Zespole Szkół im. Adama Naruszewicza w Janowie Podlaskim prowadzi się kształcenie w następujących typach szkół publicznych:

Liceum Ogólnokształcącym – 3-letnie na podbudowie gimnazjum,

Technikum – 4-letnie na podbudowie gimnazjum kształcące w zawodach:

- technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki
- technik hodowca koni

Liceum Ogólnokształcącym – 4-letnie po szkole podstawowej,

Technikum – 5-letnie po szkole podstawowej kształcące w zawodach:

- technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki
- technik hodowca koni
- technik hotelarstwa

Profile w danym typie szkoły dają możliwość nauki przedmiotów na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym. Każdy uczeń może kształcić się wszechstronnie, a jednocześnie z uwzględnieniem osobistych preferencji. Obok wiedzy ogólnej przekazujemy uczniom wiedzę i umiejętności zawodowe, dzięki czemu są oni dobrze zorientowani w najnowszych osiągnięciach nauki związanych z ich profilem kształcenia i przygotowani do pracy w określonej specjalności. W czasie nauki uczniowie odbywają praktyki zdobywając doświadczenie w rzeczywistych warunkach funkcjonowania instytucji i przedsiębiorstw oraz zaznajamiają się ze zmieniającym się rynkiem pracy. Zadaniem szkoły jest wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności stosownie do ich rozwoju i zdolności, dostarczenie aktualnych informacji o współczesnym świecie oraz wiadomości o światowej kulturze, historii i naturalnym środowisku, umożliwienie startu w dorosłe życie oraz podjęcia studiów, wdrażanie do samokształcenia i pracy nad sobą przez całe życie, rozwijanie własnej aktywności oraz rozwijanie samodzielnego i krytycznego myślenia. Szkoła reaguje na pojawiające się zagrożenia, dostarcza uczniom adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych, a tym samym chroni ich przed zagrożeniami rozwoju.

Zadania opiekuńczo-wychowawcze szkoły i rodziny wspiera internat. Działania wychowawcze internatu ukierunkowane są na stworzenie atmosfery dobrego domu, zapewnienie optymalnych warunków do uczenia się, kształtowanie ważnych umiejętności życiowych oraz postaw poszanowania dla wartości uniwersalnych i patriotyzmu.

Zespół Szkół działa w oparciu o szacunek i porozumienie pomiędzy nauczycielami, uczniami i rodzicami. Gwarantuje respektowanie takich zasad jak: akceptacja, tolerancja i poszanowanie ludzkiej godności.

4. MISJA SZKOŁY

*Tworzyć szkołę, w której każdy uczeń
osiągnie sukces na miarę swoich możliwości*

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami. Szkoła kształtuje postawę otwartości na świat oraz tolerancji dla innych kultur.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości, jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.

Szkoła przygotowuje uczniów do samodzielnego rozwiązywania problemów edukacyjnych, do rzetelnego zgłębiania wiedzy, do życia w społeczeństwie IT. W pracy z uczniem wykorzystuje się edukację medialną, technologię IT oraz umożliwia naukę języków obcych.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia uczniom pomoc psychologiczną i pedagogiczną oraz wspomaga ich, stosownie do potrzeb i możliwości. Rozwija u uczniów postawę dbałości o zdrowie własne i innych.

Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

5. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny dla innych, w tym dla osób niepełnosprawnych,
- potrafi korygować własne postępowanie i postawy zgodnie z normą moralną i społeczną,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19 oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w społeczności szkolnej.

6. PODMIOTY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrektor Szkoły

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, pielęgniarką szkolną oraz Samorządem Szkolnym, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- organizuje pomoc psychologiczno – pedagogiczną,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności okresu adolescencji,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytocznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do potrzeb, oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału w zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,

- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada Pedagogiczna

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,

- uwzględniają zalecenia poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS” obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji, tolerancji i szacunku do drugiego człowieka,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- wdrażają zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Zespół Wychowawców

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów,
- opracowują propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- podejmuje inne działania wynikające z bieżących potrzeb szkoły.

Pedagog szkolny

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki i wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, którym trudno jest wspomagać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Rodzice

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,

- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w zebraniach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów.

Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd Uczniowski

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji, tolerancji i szacunku do drugiego człowieka,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

7. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO I WSKAZANIE KIERUNKÓW DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny powstał w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów, które występują w społeczności szkolnej.

Diagnozą środowiska szkolnego obejmuje się uczniów, nauczycieli, rodziców i innych pracowników szkoły.

Diagnoza dokonywana jest na podstawie:

- rozmów i obserwacji uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- ankiet badających spostrzeżenia i odczucia uczniów,
- ankiet skierowanych do nauczycieli, wychowawców, rodziców,
- informacji pozyskiwanych w trakcie rozmów nauczycieli z rodzicami,
- informacji od innych pracowników szkoły.
- rozpoznania problemów, trudności i potrzeb uczniów przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga,
- analizę problemów zdrowotnych rejestrowanych przez pielęgniarkę szkolną oraz analizę dokumentów uczniów,
- wniosków z nadzoru pedagogicznego.

Przy opracowaniu diagnozy szkoła współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, poradniami specjalistycznymi, policją i innymi podmiotami wspierającymi szkołę w działaniach profilaktycznych, jeśli zachodzi taka potrzeba.

Diagnozę opracowuje zespół wyznaczony przez dyrektora szkoły na podstawie informacji pozyskanych od wychowawców klas i innych pracowników szkoły.

Efektom diagnozy jest wskazanie w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka.

Czynniki chroniące to indywidualne właściwości uczniów i środowiska społecznego, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny uczniów i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Czynniki ryzyka to indywidualne właściwości uczniów i środowiska społecznego, które wiążą się z prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań problemowych, stanowiących zagrożenie dla zdrowia, bezpieczeństwa i prawidłowego funkcjonowania społecznego.

Zespół pracujący nad programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły wyodrębnił najczęściej występujące czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka.

Czynniki chroniące	Czynniki ryzyka
<ul style="list-style-type: none"> • dobra atmosfera w szkole, • dobre relacje uczeń – nauczyciel • pomoc i opieka wychowawców, nauczycieli, pedagoga szkolnego, • poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole, • rozwój samodyscypliny i pracy samokształceniowej podczas pracy zdalnej, przez dużą grupę młodzieży, • rozwój umiejętności IT uczniów i nauczycieli, • urozmaicenie narzędzi do pracy podczas nauczania zdalnego, • wykorzystywanie technologii IT w celu kontaktów z rodzicami, uczniami, udział w szkoleniach, radach pedagogicznych, spotkaniach zespołów przedmiotowych i samokształceniowych, • znajomość dróg poszukiwania pomocy w sytuacjach trudnych, • zadowalający poziom zaufania do wychowawców, nauczycieli, pedagoga, • upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia fizycznego i psychicznego oraz jego uwarunkowań, • silna więź z rodzicami, opieka dorosłych, • więź ze społecznością szkolną, • praktyki religijne, • zainteresowanie nauką i własnym 	<ul style="list-style-type: none"> • problemy szkolne uczniów spowodowane trudnościami w nauce podczas pracy zdalnej, • słabe umiejętności samokształcenia u części uczniów, • trudności z organizacją czasu, trudności z koncentracją i samodyscypliną, • mała motywacja do nauki, • opuszczanie lekcji, przez uczniów z innych powodów niż choroba, • problematyczne korzystanie z internetu i mediów elektronicznych, nasilone koniecznością pracy zdalnej, • przypadki przemocy w sieci, • problemy emocjonalne młodzieży o różnym podłożu – niska samoocena, nieśmiałość, osamotnienie, stany lękowe, obniżony nastrój, • izolacja społeczna związana z pracą zdalną i pandemią oraz brakiem kontaktów, brak wsparcia od innych, • słabe umiejętności radzenia sobie z lękiem, stresem, • brak wiary w umiejętność rozwiązywania sytuacji trudnych, • obawy o jakość pozyskanej wiedzy w czasie pracy zdalnej, • niewystarczająca wiedza rodziców na temat działań szkoły oraz problemów ich dzieci, • zdecydowany wzrost liczby uczniów zgłaszających problemy zdrowotne, związane z nadmiarem czasu spędzanego

<p>rozwojem, aktywność i ciekawość poznawcza,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakorzenienie w tradycji społeczności i szacunek dla jej norm, • autorytety, pozytywna grupa rówieśnicza, • motywowanie uczniów i docenianie ich osiągnięć. 	<p>przed monitorem - bóle brzucha, bóle kręgosłupa, problemy ze wzrokiem, nadwaga, brak ruchu, itp.,</p> <ul style="list-style-type: none"> • problemy z agresją (wszelkie jej rodzaje) u większej niż zazwyczaj grupy uczniów, zwłaszcza agresja słowna i hejt.
---	--

Ponadto wskazano występujące w społeczności szkolnej zachowania ryzykowne i przyczyny ich powstawania.

Rodzaj zachowania ryzykownego	Przyczyny
<p>Poczucie zagrożenia zdrowia, napady lęku i paniki w czasie pandemii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kwarantanna, przebywanie w izolacji, • brak kontaktów interpersonalnych, • choroby oraz inne sytuacje traumatyczne, • konflikty i sytuacje kryzysowe w rodzinie, • mniejsza aktywność fizyczna, • niepokojące doniesienia medialne o pandemii, • brak pewności ciągłości funkcjonowania w szkole w sposób tradycyjny.
<p>Uzależnienia technologiczne i cyberprzemoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie w przestrzeni wirtualnej, • korzystanie z treści zawierających przemoc, zachęcających do agresji i autoagresji, niezgodnych z prawem (rasizm, pornografia dziecięca), naruszających prawa człowieka, będących utrwalaniem i przenoszeniem danych, naruszających prawa autorskie, • łatwe pozyskiwanie prywatnych informacji z portali społecznościowych, • łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych rozprowadzanych

	<p>poprzez internet,</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania marketingowe nakierowane na młodzież.
Wulgaryzmy, brak kultury osobistej	<ul style="list-style-type: none"> • wzorce wyniesione z domu, • obyczaje środowiskowe, • chęć zaimponowania, • manifestowanie dorosłości, • wyraz buntu, • wzorce z mediów, • brak reakcji nauczyciela i innych dorosłych, • ubóstwo językowe.
Palenie papierosów, spożywanie alkoholu, zażywanie tzw. zastępczych środków psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> • ciekawość, • wpływ reklam, • wzorowanie się na dorosłych, • moda, chęć "wyluzowania się", • sposób na odreagowanie, • nuda, przekora, bunt, • sytuacja domowa, • negatywny wpływ grupy rówieśniczej.
Zachowanie agresywne	<ul style="list-style-type: none"> • negatywne wzorce, także w mediach, • chęć dominowania, zaistnienia w grupie, • sposób na odreagowanie stresu, załatwienie sprawy, • moda na agresję w grupie rówieśniczej, • nieumiejętne radzenie sobie z problemami, • odpowiedź na prowokację.
Wagary	<ul style="list-style-type: none"> • trudności w nauce, • uległość wobec kolegów, • złe relacje pomiędzy uczniami a także pomiędzy uczniami a nauczycielami, • strach przed sprawdzianem, • brak zainteresowania szkołą,

	<ul style="list-style-type: none"> • niemożność sprostania ambicjom rodziców i wymaganiom nauczycieli, • nudne lekcje, • brak dyscypliny, • chęć zaimponowania rówieśnikom.
Brak zainteresowania nauką	<ul style="list-style-type: none"> • niedostosowanie wymagań do poziomu uczniów, • niejasne kryteria oceniania, • lenistwo, • jakość programów nauczania, • osoba nauczyciela, • nudne lekcje, • negatywny wpływ grupy rówieśniczej, • brak zainteresowania ze strony rodziców.
Wczesna inicjacja seksualna	<ul style="list-style-type: none"> • niski poziom wiedzy i uświadomienia, • ciekawość, • moda na "dorosłość", • wpływ grupy rówieśniczej, • uległość, brak znajomości zachowań asertywnych.

8. CELE I ZADANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY NA ROK SZKOLNY 2021/2022

Działalność wychowawcza w szkole i internacie polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),
- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole i internacie, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u młodzieży,

- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
  - doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego
  - kształtowanie u uczniów postawy tolerancji, szacunku i akceptacji wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,

- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych i skutków agresji i mowy nienawiści w internecie,
- poinformowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,

wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane, jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,

- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,

- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych,
- rozumienie i respektowanie obowiązujących norm,
- rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

9. PRIORYTETY PRACY WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEJ

Obszar rozwoju intelektualnego:

- rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów,
- zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych w szkolnych kołach zainteresowań i innych formach aktywności,
- udzielenie odpowiedniej formie pomocy uczniom wymagającym wsparcia,
- poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

Obszar rozwoju społecznego:

- integracja zespołów klasowych,
- przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach pierwszych,
- reintegracja w klasach programowo wyższych,
- rozumienie i respektowanie obowiązujących norm,
- rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

Obszar rozwoju fizycznego:

- kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych,
- przeprowadzenie zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych,
- uświadomienie młodzieży zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem,
- zapoznanie wszystkich uczniów regułami sanitarnymi obowiązującymi w czasie epidemii COVID-19,
- zapoznanie społeczności szkolnej z zasadami ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynnikami chroniącymi przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej.

Obszar rozwoju emocjonalnego:

- kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby,
- przeprowadzenie zajęć psychoedukacyjnych we wszystkich klasach na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji,
- przeprowadzenie zajęć kształcących umiejętność rozpoznawania własnych emocji.

Obszar rozwoju duchowego:

- upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości,
- zapoznanie uczniów i rodziców z regulacjami prawa wewnątrzszkolnego oraz systemem wartości przyjętym w koncepcji pracy szkoły.

10. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych stanowi podstawę do opracowania planu pracy wychowawczej klasy.

Ramowe plany pracy wychowawczej stanowią załącznik do programu wychowawczo-profilaktycznego.

Realizacja niektórych z poniższych zadań takich jak: akademie, spotkania, wyjścia do kina, teatru, wycieczki itp. jest ściśle uzależniona od obecnej sytuacji epidemiologicznej. Oznacza to, że może ulec zmianie termin ich realizacji, mogą być one organizowane w sposób zdalny lub odwołane.

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnozy i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	nauczyciele, wychowawcy	IX-X
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miejscowości Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły Szkolenie rady	nauczyciele	zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określającym terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie

		pedagogicznej z zakresu aktywnych metod pracy	dyrektor	
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	Zajęcia z orientacji zawodowej	wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy z WUP	cały rok /według potrzeb
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	Warsztaty w klasach drugich	wychowawcy, pedagog, trener edukator	według potrzeb
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	wychowawcy klas	podczas lekcji wychowawczych , termin ustala wychowawca klasy
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem	pedagog szkolny, wychowawcy, doradca zawodowy	cały rok szkolny
	Otoczenie opieką uczniów posiadających opinie / orzeczenia	Udzielanie i organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej zgodnie z obowiązującymi przepisami	pedagog szkolny, wychowawcy i nauczyciele przedmiotowi, nauczyciel zajęć rewalidacyjnych	cały rok szkolny
MORALNA	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny	opiekun samorządu szkolnego	cały rok szkolny według potrzeb

	człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej			
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu	nauczyciele	zgodnie z kalendarzem uroczystości i przydziałem czynności
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze	nauczyciele	terminy konkretnych wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	Zagraniczne staże młodzieży, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki	koordynator stażu, nauczyciele, wychowawcy	zgodnie z terminem projektu zgodnie z harmonogramem wycieczek
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, szacunku wobec osób niepełnosprawnych, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość krzywdę drugiego człowieka, agresję	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	pedagog szkolny wychowawcy klas	lekcje wychowawcze zgodnie z planem wychowawczym klasy

	Promowanie zdrowego stylu życia	Dzień sportu, dzień turystyki, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka	nauczyciele wf, nauczyciele biologii	według potrzeb, wychowawcy klas
SPOLECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	dyrektor wychowawcy	cały rok szkolny
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	Lekcje wychowawcze z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego	wychowawcy, pedagog szkolny opiekun samorządu	zgodnie z planem wychowawczym klasy IX-X

	<p>Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego</p>	<p>Udział w akcji „Sprzątanie świata” „Czysta ziemia”</p> <p>Udział w akcjach charytatywnych, w tym na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, samorząd szkolny</p>	<p>cały rok szkolny</p>
	<p>Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy</p>	<p>Zajęcia dla klas maturalnych, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy</p>	<p>pedagog szkolny, nauczyciel przedsiębiorczości doradca zawodowy</p>	<p>cały rok szkolny</p>
	<p>Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych</p> <p>Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązków szkolnego</p>	<p>Analiza frekwencji uczniów</p> <p>Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, indywidualne spotkania z rodzicami</p>	<p>wychowawcy klas</p> <p>dyrekcja</p>	<p>sporządzanie zestawień frekwencji</p> <p>zgodnie z harmonogramem zebrań ustalonym na dany rok szkolny</p>
	<p>Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych</p>	<p>Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć</p>	<p>wychowawcy pedagog szkolny, trenerzy edukatorzy</p>	<p>cały rok szkolny</p>

	stron, kształtowanie samoakceptacji budowanie poczucia własnej wartości			
EMOCJONALNA	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji	Zajęcia dla uczniów prowadzone przez specjalistów Lekcje wychowawcze	pedagog szkolny, wychowawcy trenerzy edukatorzy	według potrzeb, zgodnie z planem wychowawczym klasy
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	Zajęcia integracyjne, reintegracyjne w poszczególnych klasach Lekcje wychowawcze	wychowawcy pedagog szkolny, specjaliści	cały rok szkolny zgodnie z planem wychowawczym klasy
	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowani e w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	Lekcje wychowawcze z udziałem pedagoga, pielęgniarki szkolnej, funkcjonariuszy służb mundurowych	wychowawcy	w miarę potrzeb zgodnie z planem wychowawczym klasy
UCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń	wychowawcy, pedagog, nauczyciele	zgodnie z potrzebami

	Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja)	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, Rozmowy wspierające	wychowawcy, pedagog	według potrzeb, zgodnie z planem wychowawczym klasy
--	--	--	------------------------	---

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny może być modyfikowany w zależności od bieżących potrzeb społeczności szkolnej.

11. ŚWIĘTA I UROCZYŚCIOŚCI SZKOLNE

Tradycje szkoły

Kultywowanie tradycji związanych z obchodzeniem przez społeczność szkolną świąt i uroczystości oraz imprez kulturalno-oświatowych a także podejmowanie działań sprzyjających identyfikowaniu się ucznia ze szkołą jest niezwykle ważnym czynnikiem wspierającym prawidłowe funkcjonowanie jednostki w społeczeństwie. Dlatego też szkoła nasza zapewnia możliwość pielęgnowania własnych tradycji, co niesie za sobą nieograniczone możliwości wychowawcze takie jak:

- integracja środowiska szkolnego,
- integracja środowiska lokalnego,
- kształtowanie postaw i umiejętności,
- rozbudzanie zainteresowań
- odkrywanie nowych możliwości np. artystycznych.

W podtrzymywaniu tradycji uczestniczy cała szkolna społeczność tzn. dyrekcja, nauczyciele, pedagog, uczniowie, ich rodzice/ opiekunowie oraz wszyscy pracownicy niepedagogiczni szkoły. Podejmują oni szereg działań, aby uroczystości i imprezy szkolne odbywały się na wysokim poziomie organizacyjnym i artystycznym oraz zaspakajały potrzeby rozwoju kulturalnego, intelektualnego a także społecznego uczniów.

Do najważniejszych działań oraz imprez i uroczystości kojarzonych od lat z naszą szkołą należą:

- ślubowanie klas pierwszych,
- Święto Odzyskania Niepodległości,
- Dzień Patrona Szkoły,
- Dni Otwarte Szkoły,
- pożegnanie klas maturalnych.

Szczegółowy opis świąt i uroczystości szkolnych obchodzonych w naszej szkole znajduje się w corocznie opracowanym i aktualizowanym kalendarzu imprez i uroczystości szkolnych.

Ceremoniał szkoły

W szkole został ustanowiony ceremoniał szkolny. Poprzez ceremoniał szkolny rozumiemy sposób przeprowadzenia ważnych uroczystości państwowych i szkolnych z udziałem pocztu sztandarowego. Ceremoniał nawiązuje do tradycji narodowych oraz tradycji szkoły i ma na uwadze prawidłowy rozwój intelektualny i moralny młodego pokolenia. Służy przede

wszystkim wychowaniu i kształtowaniu postaw patriotycznych, szacunku do tradycji narodu polskiego.

Do uroczystości szkolnych obchodzonych zgodnie z ceremoniałem należą w szczególności:

- uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego;
- ślubowanie klas pierwszych.

W uroczystościach szkolnych obchodzonych zgodnie z ceremoniałem uczniowie uczestniczą w strojach mundurowych oraz w strojach galowych. Ceremoniał szkolny służy także poszanowaniu symboli narodowych i szkolnych.

Symbole narodowe

- Godło – jest umieszczone w salach lekcyjnych i reprezentacyjnych pomieszczeniach szkoły, w miejscach centralnych, na najbardziej widocznych ścianach.
- Flaga państwowa - jest umieszczana w miejscach widocznych, nie może dotykać ziemi. Nie wolno wieszać flagi zabrudzonej lub podartej, mocować do niej żadnych ozdób lub napisów. Zdobí ona budynek szkolny podczas ważnych uroczystości i świąt państwowych.
- Hymn państwowy – uczniowie ZS znają tekst i melodię „Mazurka Dąbrowskiego”. Jest on grany i śpiewany w pozycji stojącej „na baczność” podczas świąt państwowych oraz takich uroczystości jak rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego.

Symbole szkolne

Szkoła posiada własny sztandar i logo szkoły.

Sztandar szkoły jest jednym z najważniejszych symboli szkolnych. Na sztandarze widnieje napis przedstawiający nazwę i imię szkoły.

Sztandarem opiekuje się trzyosobowy poczet sztandarowy wyłoniony spośród uczniów wraz z wyznaczonym przez dyrektora szkoły nauczycielem – opiekunem. Uczniowie wchodzący w skład pocztu sztandarowego powinni cechować się przede wszystkim nienaganną postawą i wzorowym zachowaniem. Uczniowie mają na sobie stroje galowe oraz biało-czerwone szarfy przewieszane przez ramię i białe rękawiczki. Sztandar szkoły jest prezentowany podczas uroczystości szkolnych oraz na zaproszenie innych instytucji i szkół, podczas świąt i uroczystości państwowych, świąt i uroczystości religijnych, uroczystości rocznicowych i innych. Sztandar szkoły nadaje wydarzeniom ogromną rangę i prestiż. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi, dlatego podczas wnoszenia i wyprowadzenia sztandaru należy stać „na baczność”. Przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji wymaga także jego

poszanowania. Sztandar jest przechowywany wraz z insygniami pocztu sztandarowego w szklanej, zamkniętej gablocie na korytarzu szkolnym.

12. EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

W celu sprawdzenia skuteczności Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonuje się stałego monitoringu podejmowanych działań, polegającego na ich zestawieniu z planem programu i sygnalizowaniu konieczności ich ewentualnych korekt i modyfikacji. Monitoring dostarcza niezbędnych informacji na temat realizacji i efektywności pracy wychowawczej i profilaktycznej, pozwala dostrzec osiągnięte sukcesy, umożliwia poznanie pojawiających się trudności, bądź też uzupełnienie ewentualnych braków. Pozwala ocenić, które z podejmowanych działań należy kontynuować, które zmienić lub zaplanować na przyszłość.

Po dokładnej analizie wszelkich danych, zarówno ilościowych jak i jakościowych, uzyskanych w trakcie badań dokonuje się corocznej aktualizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Narzędzia badawcze

Narzędziami stosowanymi w ramach monitorowania jakości pracy są:

- obserwacje zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- badanie stopnia rozumienia i respektowania obowiązujących norm,
- badanie frekwencji uczniów na zajęciach i innych formach pracy proponowanych przez szkołę,
- badanie oceny pracy wychowawczej poprzez przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców nauczycieli,
- sprawozdania z realizacji planów,
- analizy,
- dane statystyczne,
- obserwacje zajęć,
- zapisy w dokumentacji,
- opinie, wnioski,
- zgłoszone innowacje i projekty działań,
- programy,
- wykazy,
- osiągnięcia w konkursach i olimpiadach itp.

Monitorowaniu podlegają następujące obszary:

- bezpieczeństwo uczniów w szkole,
- profilaktyka zdrowotna ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania uzależnieniom,
- zachowanie uczniów w sytuacji zagrożenia,
- relacje panujące w szkole,
- rozwój zainteresowań i udział w zajęciach pozalekcyjnych,
- frekwencja uczniów,
- przestrzeganie regulaminów szkolnych,
- samorządność,
- współpraca z rodzicami,
- działania podejmowane na rzecz społeczności lokalnej,
- przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Uzyskane wnioski przekazywane są do wiadomości nauczycieli, Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.

13. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1. Plan pracy wychowawczej dla klas pierwszych LO i T.

Załącznik nr 2. Plan pracy wychowawczej dla klas drugich LO i trzecich T.

Załącznik nr 3. Plan pracy wychowawczej dla klas trzecich LO i czwartych T.

Załącznik nr 4. Harmonogram pracy Zespołu Szkół na rok szkolny 2021/2022.

14. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Pedagogiczną w porozumieniu z Radą Rodziców w dniu .....

Uchwała nr .....

.....
Przedstawiciel Rady Pedagogicznej

.....
Przedstawiciel Rady Rodziców

Janów Podlaski, ...
miejsowość, data

.....
pieczęć szkoły

.....
pieczęć i podpis dyrektora